

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Radana Malíka v právní věci stěžovatelky **V. T.**, zastoupené Mgr. Richardem Frommerem, advokátem se sídlem v Olomouci, třída Svobody 31, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2005, č. j. 36 Az 67/2005 – 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 31. 8. 2005, č. j. 36 Az 67/2005 - 23 odmítl podání stěžovatelky ze dne 25. 4. 2005 proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 22. 4. 2005, č. j. OAM-552/VL-10-ZA-03-2005, kterým stěžovatelce nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně rozhodnuto tak, že se na ní nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. Krajský soud dovodil, že podání stěžovatelky v rozporu s ustanovením § 65 odst. 1 s. ř. s. neobsahuje tvrzení o jejím zkrácení na právech v důsledku nezákonnosti rozhodnutí, není v ní uvedeno, v jakém rozsahu napadá správní rozhodnutí, neobsahuje žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů jsou napadené výroky správního rozhodnutí nezákonné a není v ní formulován ani návrh výroku rozsudku. Tyto nedostatky pak představují, v důsledku uplynutí lhůty podle ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s., již neodstranitelné vady, které brání, s přihlédnutím k dispoziční zásadě, projednání

a věcnému vyřízení. Se zřetelem k tomu, že nejsou splněny podmínky řízení a že tento nedostatek je neodstranitelný, krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

V kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uvedla stěžovatelka jako důvod jejího podání svůj nesouhlas s rozhodnutím soudu, které je podle jejího názoru nesprávné. Stěžovatelka má zato, že nebyla správním orgánem náležitě poučena o svých právech a že pouze nedostatek tohoto poučení za současné neexistence povinného právního zastoupení v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s. vedl k vadám žaloby uvedeným v napadeném usnesení. Byl to právě nedostatek podstatných náležitostí v žalobě, který založil povinnost krajského soudu ustanovit jí zástupce z řad advokátů a až poté vyvodit závěr z jeho případné nečinnosti. Stěžovatelka současně požádala i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť jí bude vydáno jen výjezdní vízum na dobu maximálně 14 dnů. Proto navrhla, aby bylo napadené usnesení zrušeno a její žaloba projednána.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že ve správním rozhodnutí, které bylo napadeno žalobou, nechybí poučení o možnosti podání žaloby do 15 dnů ode dne jeho doručení. Se zřetelem k tomu navrhlo, aby byla zamítnuta jak kasační stížnost, tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 71 odst. 1 s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat a) označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, b) označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, c) označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, d) žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, e) jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést, f) návrh výroku rozsudku.

Ze spisového materiálu vyplývá, že Krajskému soudu v Brně bylo dne 26. 4. 2005 doručeno podání, které bylo podle otisku razítka předáno k poštovní přepravě dne 25. 4. 2005, v tomto znění: „Já, T. V., občanka Ukrajiny, žádám Krajský soud v Brně o projednání mé věci č. j. OAM-552/VL-10-ZA-03-2005 série V 052586 v souvislosti s tím, že jsem obdržela první zamítnutí udělení azylu 25. 4. 2005. Hlavním důvodem mé žádosti o udělení azylu v České republice byla hrozba života mně a mé rodině kvůli volbám prezidenta Ukrajiny. Podle informací, které mám, výhrůžky pokračují na adresu mé rodině, která je v současné době na Ukrajině. V souladu se zákonem o azylu žádám krajský soud, aby kladně rozhodl moji otázku o azylu v České republice“. Toto podání bylo opatřeno vlastnoručním podpisem stěžovatelky.

Takto formulovaná žaloba neobsahuje, v rozporu se zákonem, označení výroků správního rozhodnutí, které stěžovatelka jako žalobkyně napadá (§ 71 odst. 1 písm. c) s. ř. s.), zejména však vůbec neobsahuje žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky správního rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) a neobsahuje ani důkazy, jež navrhuje stěžovatelka k prokázání svých tvrzení provést (§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.), ani návrh výroku rozsudku (§ 71 odst. 1 písm. f) s. ř. s.).

Již starší judikatura dovozovala, že rozsah napadení správního rozhodnutí a uvedení důvodů znamená povinnost žalobce tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonu nebo jinému předpisu, který má charakter předpisu právního, a toto tvrzení odůvodnit. Činnost soudu je pak ohraničena rámcem takto vymezeným a soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vady rozhodnutí, k nimž musí soud hledět z povinnosti úřední. Nedostatek žalobcova tvrzení, že vydáním napadeného rozhodnutí byl porušen zákon nebo jiný právní předpis, představuje vadu žaloby, která brání věcnému vyřízení (usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 11. 1992, č. j. 6 A 73/92 - 12). Obdobně i Vrchní soud v Praze dovodil (usnesení ze dne 19. 1. 1993, č. j. 6 A 85/92 - 15), že i při nejmírnějších požadavcích musí být ze žaloby poznatelné, v kterých částech a po jakých stránkách má soud napadené rozhodnutí zkoumat. Soud není povinen ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu. Nepostačí proto, vytýká-li žaloba obecně, že zákon byl porušen a nebo to, že řízení bylo vadné, aniž by poukazovala na konkrétní skutečnosti, z nichž je takové tvrzení dovozováno.

Žaloba v podobě, jak byla podána, je v rozporu se zákonem a uvedenou dispoziční zásadou, neboť se v ní stěžovatelka prakticky omezila jen na obecné sdělení o důvodu podání žádosti o udělení azylu a o situaci, která byla podle jejího tvrzení v době podání žaloby na Ukrajině. Tato žaloba však postrádá především jakékoli tvrzení důvodu nezákonnosti, tzn., že neobsahuje žádnou právní argumentaci, a ani konkrétní skutková tvrzení, tedy nic z toho, co jsou podle § 71 odst. 1 s. ř. s. náležitosti žaloby. Žaloba stěžovatelky v této podobě nebyla věcně projednatelná.

Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40 vyjádřil právní názor, že „v důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů, považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Zákon přitom stanoví, že žaloba musí obsahovat alespoň jeden žalobní bod (§ 71 odst. 2, věta druhá s. ř. s.). Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínky řízení odstraněn, a to ve lhůtě k podání žaloby, jak to vyplývá z ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. Není však dána zákonná povinnost soudu v těchto případech vždy vyzývat žalobce k odstranění vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné dispoziční zásadě a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován“.

Z toho je třeba dovodit, že neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod, jak tomu bylo v tomto konkrétním případě, není krajský soud povinen žalobce k odstranění takového nedostatku vyzývat a po uplynutí lhůty k podání žaloby ji odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Z důvodů výše uvedených nemůže obstát námitka obsažená v kasační stížnosti, že stěžovatelka nebyla ministerstvem náležitě poučena o svých právech a že pouze nedostatek tohoto poučení za současné neexistence povinného právního zastoupení v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s. vedl k vadám žaloby.

Nejvyšší správní soud především zdůrazňuje, že žaloba stěžovatelky v rozporu s ustanovením § 71 odst. 2 věta druhá s. ř. s. neobsahuje žádný žalobní bod a že v žalobním řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s. není již zakotveno povinné zastoupení žalobce advokátem, jako tomu bylo v ustanovení § 250a o. s. ř., ve znění účinném

do 31. 12. 2002. Advokát by proto v tomto řízení mohl zastupovat stěžovatelku jen na základě plné moci nebo při splnění zákonných podmínek podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. na základě usnesení soudu, kde je ale prioritní návrh účastníka řízení na ustanovení zástupce. Jelikož stěžovatelka nepodala návrh na ustanovení advokáta, který by ji zastupoval v řízení, nebyla ničím založena ani povinnost krajského soudu ustanovit jí takového zástupce. Za tohoto stavu bylo proto věci stěžovatelky, aby sama odstranila vady žaloby, jejichž existenci přiznává i v kasační stížnosti. Z kasační stížnosti není zřejmé, co má stěžovatelka na mysli, pokud tvrdí, že nebyla správním orgánem náležitě poučena o svých právech a že i nedostatek tohoto poučení vedl k vadám žaloby. Správní řízení o udělení azylu bylo ukončeno vydáním rozhodnutí ze dne 22. 4. 2005, č. j. OAM-552/VL-10-ZA-03-2005, které obsahuje řádné poučení o lhůtě 15 dnů ode dne doručení, v níž je třeba podat žalobu ke krajskému soudu, v jehož obvodu je stěžovatelka hlášena k pobytu v den podání žaloby. Tuto lhůtu stěžovatelka dodržela a jiné poučení jí správní orgán nebyl povinen poskytovat, zejména ve vztahu k náležitostem žaloby proti správnímu rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O stěžovatelkou podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ust. § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ust. § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu